

Pelc, Janusz

Skład Towarzystwa Naukowego Warszawskiego : (kadencja 1992-1994) : Wspomnienia pośmiertne : Marian Szyrocki (1928-1992)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 55, 25-26

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

6. WSPOMNIENIA POŚMIERTNE

MARIAN SZYROCKI

(1928 - 1992)

30 stycznia 1992 roku zmarł nagle we Wrocławiu Marian Szyrocki, profesor zwyczajny filologii germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego Warszawskiego od roku 1982, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk, wielu innych krajowych i zagranicznych towarzystw i asocjacji naukowych. Marian Szyrocki był przede wszystkim znakomitym znawcą i badaczem literatur niemieckojęzycznych. Szczególnie bliskie mu były dzieła literackie i ich twórcy z czasów baroku, pozostawił również cenne prace dotyczące wieku XVIII i XIX. Był przede wszystkim germanistą, ale pisał także o dziejach puścizny oraz o recepcji twórczości Jana Kochanowskiego, o zainteresowaniu nią wśród Niemców. Już w okresie studiów swe zainteresowania filologią germańską łączył z profesjonalną też pracą nad literaturą polską, nad pograniczami kulturowymi i literackimi polsko-niemieckimi, nad twórcami ze Śląska, w tak Mu bliskim wieku XVII, piszącymi na ogół już w języku niemieckim (choć powstawały wtedy tam nie tylko kancjonałowe teksty polskie), ale zainteresowanymi żywo polską kulturą, często przekładającymi na niemiecki wiersze Kochanowskiego i innych poetów polskich.

Zainteresowania „barokowe” Szyrockiego, jego zainteresowania zarazem owoczesną polsko-niemiecką osmozą kultur zaowocowały przede wszystkim monografią Martina Opitza (1956). Po niej pojawiły się Jego studia nad Andrzejem Gryphiusem: *Der junge Gryphius* (1959); *Andreas Gryphius, Sein Leben und Werk* (1964), a w r. 1963 *Historia literatury niemieckiej*. Zarys, w r. 1968 zaś wysoko ceniona książka pt. *Die deutsche Literatur des Barock. Eine Einführung*. Był też Marian Szyrocki autorem wydanego w Polsce tomu I *Dziejów literatury niemieckiej* (1969), a niebawem także tomu II tychże *Dziejów...*(1972). W r. 1981 ukazała się Jego pióra monografia *Johann Wolfgang Goethe*, a w kilka lat potem jej polskojęzyczna mutacja. Ale Marian Szyrocki powracał wciąż do panoramicznej

wizji literatur niemieckojęzycznych, o czym między innymi świadczą dwa tomy dzieła pt. *Die deutschsprachige Literatur von ihren Anfängen bis 1945* (t. II - 1984; t. I - 1986). Za swą działalność naukową wyróżniany był polskimi, niemieckimi i austriackimi odznaczeniami i nagrodami.

Z Marianem Szyrockim łączyła mnie wspólnota pokoleniowa, znaczna bliskość naszych zainteresowań i poczynań badawczych, wieloletnia przyjaźń. Marian chorował od wielu już lat. Ciężka choroba utrudniała Jego poczynania badawcze, ograniczała realizację Jego planów, ale przecież nie niweczyła ich. Pracował właściwie do ostatnich swych chwil, w ostatnich latach obdarzył nas wieloma cennymi pracami. Wieść o nagłym odejściu Mariana nawiedziła mnie w szpitalu, gdzie przebywałem po operacji; tym bardziej była ona dla mnie przykra. Nie mogłem uczestniczyć w Jego pogrzebie. Żegnając w myślach wieloletniego przyjaciela, miałem jednak w równym stopniu co najmniej świadomość, iż odszedł najwybitniejszy obecnie polski znawca literatur niemieckojęzycznych, wybitny humanista. Pozostaną jednak i długo służyć będą nauce Jego liczne prace.

Janusz Pelc

ADAM WEINSBERG (1918 - 1992)

8 lutego 1992 r. zmarł Prof. dr Adam Weinsberg, wieloletni kierownik Katedry Językoznawstwa Ogólnego Uniwersytetu Warszawskiego. Nauka polska straciła w Nim wybitnego znawcę indoeuropeistyki, języków i kultury klasycznej, a także teoretyka językoznawstwa ogólnego.